

JAARVERSLAG 2017

**VERENIGING LERAREN
SCHOOLMUZIEK**

Inhoudsopgave

	Voorwoord _____	3
	VLS: visie, missie en strategie _____	4
	Sector Primair Onderwijs _____	4
	Méér Muziek in de Klas	
	Opleiding tot coachend vakdocent	
	Sector Voortgezet Onderwijs _____	5
	Examenbesprekingen _____	5
	Muziek	
	Kunst Algemeen	
	Vernieuwing kunstvakken 1 VMBO	
	VMBO Bovenbouw	
	Expertteam bovenbouw Havo/VWO	
	VOION	
	Introductie Stichting ‘Sterk Muziekonderwijs VO’	
	Sector HBO _____	7
	O2DM en KVDO	
	Studentzaken	
	Overstijgende thema’s _____	7
	Van Onderwijs2032 naar Curriculum.nu	
	Visieontwikkeling	
	Selectiecommissie ontwikkelteam Leergebied Kunst & Cultuur	
	HKU Summerschool	
	ZZPers als beroepsgroep	
	Vakbond en arbeidsvoorwaarden _____	9
	CAO’s	
	FvOv (Federatie van Onderwijsvakorganisaties)	
	Onderwijskamer	
	Onderwijscoöperatie	
	Strategisch Beraad Kunstvakken (SBK)	
	Media _____	11
	Nieuwsbrief	
	Website	
	Kunstzone	
	Financieel verslag 2017 _____	13
	Ontvangsten	
	Uitgaven	
	Curriculum.nu	
	Balans	
	Kascommissie	
	Financieel overzicht 2017 _____	16
	Organisatiestructuur 2017 _____	18
	Algemeen bestuur	
	Bestuursmedewerkers	
	Onderwijscoöperatie	
	Bureau VLS	

Voorwoord

Geachte leden en andere belangstellenden,

Hierbij bieden wij u ons Jaarverslag 2017 aan.

Zowel wat de betrokkenheid bij landelijke ontwikkelingen betreft als op financieel gebied kunnen we op een actief jaar terugkijken.

In dit Jaarverslag leggen we verantwoording af over de voornemens uit ons Beleidsplan 2016/2017. We zetten de vertrouwde thema's door in de komende periode. De VLS is niet meer weg te denken als betrouwbare partner in het veld van de vakorganisaties, bij de examenbesprekingen, curriculumontwikkeling, studie- en inspiratiedagen en expert-bijeenkomsten. De vakoverstijgende vernieuwingen worden mede door de VLS uitgedragen en gesteund met alle aandacht voor de kwaliteit, eigenheid en mogelijkheden van het vak muziek binnen alle sectoren van het onderwijs.

Hartelijke dank gaat uit naar mijn mede bestuursleden, de bestuursmedewerkers en actieve leden. Dank voor jullie inzet voor en betrokkenheid bij de VLS. We hebben als vereniging bijgedragen aan beweging ten aanzien van kwaliteit van muziek in alle sectoren van het onderwijs en werken door om die koers voort te zetten.

De toekomst van het muziekonderwijs maken we samen!

Namens het bestuur,
Reyer Ploeg, voorzitter

Utrecht, april 2018

VLS: visie, missie en strategie

In het beleidsplan 2016-2017 heeft het bestuur haar visie als volgt verwoord: de VLS staat voor betekenisvol en kwalitatief hoogstaand muziekonderwijs binnen en buiten de school. Zowel kinderen vanaf de pre-schoolse leeftijd als volwassenen en senioren hebben recht op muziekonderwijs dat gegeven wordt door betrokken en gekwalificeerde docenten in een goed geoutilleerde en veilige omgeving.

Op alle mogelijke plekken waar de bestuursleden participeren wordt er hard gewerkt om deze visie uit te dragen. In dit jaarverslag wordt daar verantwoording over afgelegd zowel door de verschillende portefeuillehouders als door het bestuur als geheel.

In de gremia waarin de VLS participeert, hebben we onze positie duidelijk ingenomen en ook kunnen sturen en initiëren als het gaat om reacties richting politiek. Waar we als VLS (lees kunstvakverenigingen) nog te weinig in slagen is het gebruik maken van lobby-kanalen. Het Strategisch Beraad Kunstvakken (SBK) wordt voor vol aangezien, maar is geen politiek krachtig instrument. De Onderwijskamer biedt daarvoor wel kansen en kan in een aantal zaken een krachtige partner zijn. Die invloed is merkbaar in de FvOv en aanpak van Curriculum.nu. De vakverenigingen hebben meer stem gekregen in 2017.

Sector Primair Onderwijs

Méér Muziek in de Klas

Het muziekonderwijs in het PO staat volop in de belangstelling en is volop in ontwikkeling. Enerzijds worden door de subsidieregelingen voor basisscholen en pabo's allerlei initiatieven genomen en processen in gang gezet om het muziekonderwijs te verbeteren, onder meer door stichting Méér Muziek in de Klas. Anderzijds is muziekonderwijs onderdeel van het leergebied Kunst en Cultuur waar in het kader van Curriculum.nu het curriculum voor het PO en VO wordt herzien. De VLS is bij beide ontwikkelingen betrokken bij visievorming en het geven van feedback op producten die mede op basis van de VLS-visie tot stand kwamen.

Concreet betekende dit voor de VLS-betrokkenheid bij het schrijven van een gezamenlijk manifest over wat kwalitatief muziekonderwijs is. Het manifest is op initiatief van Méér Muziek in de Klas geschreven door vertegenwoordigers van VLS, Netwerk Muziekdocenten Pabo (NMP), Gehrels Muziekeducatie en het overleg van Opleidingen Docent Muziek (O2DM) en wordt als startdocument gehanteerd bij het symposium 'Kwalitatief goed muziekonderwijs' dat op 1 november 2018 wordt gehouden.

Tijdens de studiedag van Gehrels Muziekeducatie op 11 maart, in het Marnix College te Utrecht heeft de VLS een workshop verzorgd en dit evenement onder de aandacht gebracht bij haar leden. Dit vond plaats in het kader van het beleidsvoornemen om de samenwerking met partners op te zoeken en elkaar te versterken in het belang van muziekeducatie en het effect voor de leerlingen.

Zo vond ook de Inspiratiedag en Methodenproeverij PO plaats op 22 november in Castellum Utrecht (Amadeus Lyceum). Music+ organiseerde dit event en de VLS kon aanschuiven om de veldraadpleging voor de vakvisie te laten plaatsvinden. Deze formule werd door alle deelnemers als positief ervaren.

Opleiding tot coachend vakdocent

In samenwerking met de opleidingen Docent Muziek en Music+ Academy heeft de VLS het initiatief genomen voor een nascholingsopleiding voor alumni van de opleidingen Docent Muziek die werkzaam zijn binnen het PO. Het project genaamd 'De handen ineen voor muziek in de klas' is in november voorgelegd aan de projectleiding van Méér Muziek in de Klas voor feedback met de bedoeling om na het maken van een plan van aanpak over te gaan tot het doen van een subsidieaanvraag voor de ontwikkeling van deze nascholing. In 2017 heeft dit project helaas geen vervolg kunnen krijgen.

Sector Voortgezet Onderwijs

Examenbesprekingen

Ook in 2017 organiseerde de VLS de examenbesprekingen muziek (oude stijl) voor VWO, Havo en VMBO-tl/gl. Samen met VONKC en BDD organiseerden we de examenbesprekingen kunst.

Muziek

Op 24 mei vonden in het Cals College te Nieuwegein achtereenvolgend de examenbesprekingen VWO, Havo en VMBO-tl/gl plaats. Met 59 aanwezige docenten op de VWO- en Havo-vergadering en 31 docenten op de VMBO-vergadering waren de bijeenkomsten ook dit jaar weer goed bezocht. De aanwezigen waren dit jaar een stuk enthousiaster over de kwaliteit van de examens. Het is goed om te zien dat de goede wisselwerking die tussen de vergadering en CITO/CvTE is ontstaan zijn vruchten blijft afwerpen.

Als school kon je dit jaar meedoen aan een pilot met nieuwe examensoftware: Facet. Een van de voordelen van deze software is dat deze platform onafhankelijk is. Dit speelt in op de wens van veel van onze leden. Voor zover we hebben gehoord is de pilot goed verlopen.

Een bijzonder moment aan het einde van de Havo-bespreking was het afscheid van Paul Rutten die te kennen heeft gegeven, vanwege naderende pensionering, te stoppen als voorzitter. We zijn Paul erg dankbaar voor zijn jarenlange deskundige en bijzonder prettige voorzitterschap.

Kunst Algemeen

Op 15 mei vonden de examenbesprekingen kunst algemeen voor vwo plaats, op 23 mei die van havo. Net zoals voorgaande jaren vonden deze weer plaats op verschillende locaties (Amsterdam, Utrecht, Arnhem, Tilburg). Ook deze examenbesprekingen zijn goed bezocht.

Vernieuwing kunstvakken 1 VMBO

Met enige regelmaat kwamen er bij SLO, het ministerie van OCW en de vakverenigingen vragen over het vak kunstvakken 1 in het VMBO. Dit is het vak dat in de onderwijspraktijk vaak CKV genoemd wordt. De vragen hadden betrekking op de wettekst in het inrichtingsbesluit in de Wet op het Voortgezet Onderwijs, waarin staat dat in het gemeenschappelijk deel ten minste één van de vakken behorende tot de beeldende vorming, muziek, dans of drama omvat. Dit is echter niet in lijn met de examenprogramma's, waarin kunstvakken 1 het programma voor het gemeenschappelijk deel is en kunstvakken 2 het keuze-examenvak van de verschillende disciplines.

De VLS heeft op verzoek van SLO en OCW meegewerkt aan een werkgroep om dit te verduidelijken en het probleem op te lossen. De uitkomst is dat het examenprogramma verduidelijkt is, onder andere door de titel te veranderen naar *Kunstvakken inclusief CKV* en enkele minieme aanpassingen in de exameneenheden. Het resultaat is echter dat de wettekst misschien iets beter maar eigenlijk nog steeds niet aansluit op het examenprogramma. Daar is een wijziging in de wettekst voor nodig, welke niet haalbaar bleek.

VMBO Bovenbouw

De werkgroep VMBO bovenbouw is dit jaar enkele keren bij elkaar geweest. Doel van de werkgroep is het doorontwikkelen van het beoordelingsmodel voor de eindopdracht vmbo en het vergroten van de gebruikersgroep, maar ook de discussie over de invulling en indeling van het examenprogramma. Na afloop van de examenbesprekingen heeft de werkgroep haar werk kunnen presenteren aan een flink aantal examendocenten Vmbo. Verder geldt dat de inzichten van de werkgroep zijn meegenomen in de vakvisie, en, dat de werkgroep is uitgenodigd mee te denken over de vakvisie en de feedbackloops die op stapel staan.

Expertteam bovenbouw Havo/VWO

In navolging van de vmbo-docenten is het expertteam bovenbouw havo/vwo dit jaar ook weer bij elkaar gekomen. Het expertteam vindt dat in het examenprogramma de afgelopen 20 jaar in grote lijnen maar weinig is veranderd. De leerling in de klas is de afgelopen 20 jaar echter wel veranderd en het lijkt erop alsof het examenprogramma daar niet in is meegegaan. Het doel van het expertteam is te komen tot aanbevelingen voor een nieuw examenprogramma met een groot draagvlak onder muziekdocenten.

Het resultaat van de bijeenkomsten van het expertteam bovenbouw Havo/VWO is, net zoals bij de werkgroep vmbo bovenbouw, meegenomen in de vakvisie van Curriculum.nu. Ook enkele van deze leden hebben bijgedragen aan de vakvisie en kunnen deelnemen aan de feedbackloops.

VOION

Er is oriënterend contact gelegd met VOION, het Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds Voortgezet Onderwijs, aangezien zowel VOION als VLS regelmatig vragen krijgen over eisen waaraan een goed muzieklokaal moet voldoen. Deze vragen komen zowel van docenten als bij VOION ook van facilitair medewerkers / preventiemedewerkers van VO-scholen. In de arbocatalogus VO, onderdeel van de cao VO, zijn geen normen of minimumeisen opgenomen voor het muzieklokaal. We hebben met elkaar vastgesteld dat dat wel wenselijk zou zijn.

Introductie Stichting 'Sterk Muziekonderwijs VO'

Het 1^e project van de Stichting kreeg de titel: 'de kracht van de leerling'. Daarin werd onderzocht hoe feedback van de leerling kan bijdragen aan de kwaliteit van het muziekonderwijs en op welke manier dit praktisch vorm kan krijgen. De VLS onderzoekt nog naar een manier waarop samenwerking met de initiatiefnemer Music+ het beste vorm en inhoud kan krijgen op dit onderwerp.

Sector HBO

O2DM en KVDO

In het bestuur zijn drie leden aanwezig die betrokken zijn bij de Opleidingen Docent Muziek (ODM) aan de Conservatoria. Twee leden daarvan nemen ook deel aan het landelijk overleg (O2DM) dat de ODM's met regelmaat voeren om de inhoud van de opleidingen te bepalen en af te stemmen.

Vanuit het O2DM is de VLS ook aanwezig bij de vergaderingen van het KVDO (Netwerk

KunstVakDocentenOpleidingen), waardoor haar betrokkenheid bij de kunstvakdocentenopleidingen van andere kunstdisciplines is geborgd. Op zowel vakinhoudelijk gebied als waar het gaat om de status van de huidige Bacheloropleidingen voor het beroep, heeft de VLS deelgenomen aan diverse overleggen. Er is bij PO-zaken altijd direct overleg met de Netwerk Muziekdocenten Pabo (NMP) en Gehrels Muziekeducatie.

Studentzaken

Tijdens de studiedagen die O2DM (Overleg Opleidingen Docent Muziek) voor 3e jaars organiseert laat de VLS haar gezicht zien om de studenten warm te maken voor de Vereniging. Daarnaast worden alle nieuwe studenten altijd verwelkomt met een in het eerste jaar gratis lidmaatschap en exemplaar van Kunstzone.

Het is nog niet gelukt een student te interesseren voor het bestuurslidmaatschap maar er wordt nog steeds wel actief naar uitgekeken.

Overstijgende thema's

Van Onderwijs2032 naar Curriculum.nu

Na de verdiepfase van Onderwijs2032 in 2016 heeft het proces van de curriculumvernieuwing in het funderend onderwijs een vervolg gekregen. De Tweede Kamer besloot in april, na raadpleging van experts waaronder ook de VLS, dat Onderwijs2032 in sterk uitgekleepte versie verder gaat. Zo worden de leergebieden uit de onderbouw VO als uitgangspunt genomen in plaats van de door Onderwijs2032 voorgestelde leergebieden, en voor o.a. het leergebied Kunst & Cultuur was afgesproken dat men eerst met het onderwijsveld in overleg moest gaan of meedoen aan dit proces wenselijk is. De VLS vond het wenselijk om mee te doen aan dit vervolg, dat onder de naam *Curriculum.nu* verder ging.

De belangrijkste redenen om mee te doen waren voor de VLS:

- Het huidige onderwijscurriculum houdt te weinig rekening met en maakt te weinig gebruik van de veranderde omgeving waarin de leerling van nu opgroeit, ten opzichte van jaren geleden toen het huidige curriculum is ontwikkeld;
- Concretisering van de kerndoelen is hard nodig, met name in het PO en de onderbouw VO;
- De wens van een betere doorlopende leerlijn;
- Verankering van de impulsregeling 'Méér Muziek in de Klas' in het PO;

- Een grondige herziening van het examenprogramma VMBO en Havo/VWO (oude stijl);
- De onwenselijkheid van de huidige tweedeling van de twee examenvakken die naast elkaar blijven bestaan (oude en nieuwe stijl).

Wel hebben we ook enkele zorgen geuit:

- De invulling van het proces was nog niet concreet genoeg;
- Het motief van Curriculum.nu om te starten met ontwikkelteam Kunst & Cultuur verschilt van onze motieven voor wat betreft de samenhang in het leergebied: wat de VLS betreft is dit geen doel op zich, doordat het eigene van het vak door een veralgemenisering over verschillende kunstdisciplines heen geweld aan gedaan kan worden. Dit blijkt uit de jarenlange ervaring die we in ons leergebied al hebben opgedaan. Ook raakt samenhang en vakoverstijgend werken al snel het 'hoe' en niet het 'wat' waardoor je op de stoel van de scholen gaat zitten. Bovendien blijkt de samenhang met het huidige curriculum ook al heel goed mogelijk, dus daarvoor is geen verandering nodig.

De redenen om mee te doen en de zorgen werden ook door de kunstvakverenigingen BDD en VONKC onderschreven.

In het in 2017 lopende proces van Curriculum.nu heeft de VLS als vakvereniging enkele taken gekregen, te weten het ontwikkelen van een visie op het vak en leergebied, een plaats in de selectiecommissie van het ontwikkelteam Kunst & Cultuur en deelname aan de feedbackloops, die in 2018 zullen plaats vinden.

Visieontwikkeling

In het najaar van 2017 heeft de VLS samen met VONKC en BDD een visie op het leergebied Kunst & Cultuur ontwikkeld. De vakvisie is tot stand gekomen door het voeren van inventariserende gesprekken in ons VLS-bestuur, het organiseren van een schriftelijke ronde met 40 deelnemers en richtvragen, het organiseren van een gezamenlijke dag met leraren uit het primair en voortgezet onderwijs op 25 november, en gesprekken met experts afkomstig uit HBO en WO. Na weging en het voeren van de dialoog zijn de bijdragen in de visie verwerkt.

Een dergelijke aanpak had ook zijn beperkingen. Zo bleek gedurende het traject dat hoe meer reacties we verzamelden, hoe meer we erachter kwamen dat er nog veel zou moeten worden uit- en onderzocht. Een aantal zaken zal de komende jaren beslist nader uitgediept en onderbouwd moeten worden. We zien de vakvisie dan ook als een bijdrage aan een, hopelijk sprankelende, dialoog tussen leraren, leerlingen en andere deskundigen over goed, actueel en toekomstbestendig muziekonderwijs.

Selectiecommissie ontwikkelteam Leergebied Kunst & Cultuur

Het bestuur van de VLS heeft één VLS-lid mogen afvaardigen voor de selectiecommissie van het ontwikkelteam Kunst & Cultuur, dat volgend jaar de bouwstenen van het nieuwe curriculum zal gaan ontwerpen. Na een boeiend proces is het gelukt een uiterst deskundig ontwikkelteam te selecteren, waarin we als bestuur alle vertrouwen in hebben. Het enige punt van zorg bleek dat er geen geschikte kandidaat is gevonden met ruime ervaring en specifieke expertise in het gedeelte bovenbouw VO. Omdat vernieuwing van de examenprogramma's voor ons een belangrijke reden was om deel te nemen aan Curriculum.nu blijft dit voor het bestuur een punt van aandacht.

HKU Summerschool

De voorgenomen HKU Summerschool is bij een tekort aan deelnemers in 2017 niet doorgegaan.

ZZPers als beroepsgroep

In 2017 zijn de banden met de Kunstenbond en NTB verder aangehaald.

De VLS heeft de intentie uitgesproken op basis van het SER rapport over de situatie van de arbeidsmarkt in de culturele sector, samen te gaan werken in een op te richten landelijke 'creatieve coalitie'. In deze coalitie zullen hopelijk zo veel mogelijk verenigingen uit de culturele sector aanhaken. In januari 2018 zullen hier de eerste gesprekken over plaats vinden.

Namens de VLS adviseert Allerd van den Bremen steeds meer leden over zzp-activiteiten. Dit gebeurt vooral incidenteel via sociale media als Facebook. Vanaf 2018 zal hij ook officieel op de site van de VLS als adviseur bereikbaar zijn en in zaken die te complex blijken door verwijzen naar Remko Littooi of eventueel andere instanties die gespecialiseerd zijn in zzp-activiteiten.

Vakbond en arbeidsvoorwaarden

De vice-voorzitter Remko Littooi behartigt alle vakbondszaken en neemt deel aan al het overleg over de arbeidsvoorwaarden in alle onderwijssectoren.

In 2017 is de helpdesk druk geweest met een paar grote dossiers rondom ziekte, arbeidsongeschiktheid en WIA. Ook een aantal beëindigingen in de gemeentelijke regelingen Kunsteducatie viel op. Verder de gebruikelijke aandacht rondom urenverdeling, te kleine examengroepen, aanpassingen lessentabel en rechten bij tijdelijke contracten en ziektevervanging.

CAO's

De FaceBookgroep 'PO in actie' heeft zich gedurende het jaar ontwikkeld als een serieuze partner in het agenderen van de problematiek in het PO: salaris en werkdruk, ook met het oog op het lerarentekort.

Als afronding van hun petitie is in juni een eerste actie geweest, georganiseerd door het PO Front (bonden, PO raad en PO in actie), gevolgd door een eerste staking in oktober. Deze vonden beide in Den Haag plaats. In het regeerakkoord is extra geld voor de salarissen in het PO opgenomen, maar nog volstrekt onvoldoende ten opzichte van de neergelegde claim. In december was er weer een massale staking, maar deze keer zonder landelijke manifestatie.

Bij de andere cao's zijn wel gesprekken en ontwikkelingen geweest maar geen acties gevoerd of akkoorden gesloten in 2017.

FvOv (Federatie van Onderwijsvakorganisaties)

Veel onderwerpen die in 2016 op de agenda stonden kwamen ook dit jaar terug. Er is veel gesproken over de nieuwe opzet curriculumherziening: Curriculum.nu met een duidelijke rol voor de vakverenigingen als vervolg op de verdiepingsfase die de Onderwijscoöperatie heeft

gedaan na het gebrek aan draagvlak van Onderwijs2032. In de verschillende 'Onderwijskamers' is hierover veel uitwisseling tussen de verenigingen en de projectorganisatie geweest.

De Wet Beroep Leraar, met daarin het lerarenregister, is in het voorjaar door de Eerste Kamer aangenomen. Er is een nieuw tijdpad waarin er een extra jaar is om onder meer de omzetting van een vrijwillig naar een verplicht register te maken. In het najaar is de afvaardiging van de deelnemersvergadering die een belangrijke rol heeft als representant van de leraar in de uitvoering van het register, verkozen.

Over het professioneel statuut dat voor iedere school opgesteld moet worden, is gesproken in de Onderwijskamer en zijn met de andere bonden gezamenlijke bijeenkomsten gehouden.

Er is een enquête uitgezet over de tweede correctie voor alle betrokken vakken in het VO en er zijn weer een aantal pensioeninformatie-avonden geweest.

Intern bij de FvOv hebben we kennis gemaakt met potentiële nieuwe leden (verenigingen), en de oriëntatie op de bestuurlijke vernieuwing die in 2018 tot besluitvorming moet leiden voortgezet. Een deel van de werkgroep is met alle verenigingen in gesprek geweest over de te kiezen richting en de uitkomsten daarvan liggen dicht bij elkaar in de buurt.

Onderwijskamer

De Onderwijskamer is een initiatief van het bestuur van de FvOv en heeft als doel dieper in te gaan op de onderwijsinhoud. Het idee voor de Onderwijskamer komt voort uit het besef dat onderwijsinhoud en arbeidsvoorwaarden van onderwijzers samenhangen. Een meerwaarde van participeren in de Onderwijskamer voor de VLS is dat de FvOv méér dan onze vereniging op haar eentje kan lobbyen in gremia waar de vereniging zelf rechtstreeks geen toegang heeft. De Onderwijskamer adviseert na iedere bijeenkomst het bestuur van de FvOv en maakt het verslag openbaar via de website van de FvOv. Op de website van de FvOv (www.fvov.nl) zijn de verslagen van de Onderwijskamer te vinden.

Onderwijscoöperatie

In de Onderwijscoöperatie nemen namens de VLS de volgende leden deel:

- Frits Mennen, lid Leraren Adviesraad, Lid subcommissie muziek, ckv en kunst
- Mieke Molenschot, lid subcommissie muziek, ckv en kunst
- Huub de Vriend, lid subcommissie muziek, ckv en kunst

Strategisch Beraad Kunstvakken (SBK)

Het LKCA vormde samen met de voorzitters van VONKC en VLS de agendacommissie van het strategisch beraad. In de loop van het jaar werd onder andere gesproken over de onderwijsontwikkelingen bij Curriculum.nu, de conversietabel en bevoegdheden en de opleidingsprofielen voor kunstvakdocentenopleidingen.

Media

Nieuwsbrief

In 2017 zijn er 6 nieuwsbrieven verstuurd naar leden. Het beleid van de nieuwsbrief is ongewijzigd: de nieuwsbrieven worden verzonden als er voldoende interessant nieuws is en de berichten zijn kort en bondig, met de mogelijkheid tot doorklikken naar meer informatie.

Website

De website van de VLS raakt steeds verder gevuld met interessante items. Veel nieuwsberichten komen eerst op de website, alvorens ze in de nieuwsbrief verschijnen. Ook zijn er over grote onderwerpen zoals de Verkenningcommissie Kunstvakken of Onderwijs2032 zogenaamde 'dossiers' aangemaakt, waarin chronologisch nieuwsberichten over deze onderwerpen zijn terug te vinden. Ook wordt er langzamerhand door gebruikers steeds vaker gereageerd op berichten die verschijnen, al gebeurt dit nog niet heel erg vaak.

Er zijn dit jaar veel interessante nieuwsberichten op de website verschenen, het is gelukt de website goed actueel te houden. De meest interessante berichten verschijnen ook in een nieuwsbrief naar leden, waarvan er dit jaar 6 zijn verschenen. In de dossiers zijn over grote onderwerpen zoals de Verkenningcommissie Kunstvakken of Curriculum.nu/Onderwijs2032 chronologisch nieuwsberichten over deze onderwerpen terug te vinden.

Kunstzone

Aad de Been is lid (penningmeester) van het bestuur van de stichting Kunstzone. Vanuit de VLS zijn verschillende agendapunten ingebracht: een betere herkenbaarheid voor muziekdocenten, een meer structurele communicatie tussen de VLS en de Kunstzoneredactie.

In 2017 is er een nieuwe redactie samengesteld. In het Stichtingsbestuur heeft het AB-bestuurslid Aad de Been de functie van penningmeester.

Ook is er bijgedragen aan de ontwikkeling van de nieuwe rubriek 'Lidstaat'. Op 30 oktober vond de jaarvergadering plaats, waarbij vertegenwoordigers van VONCK en VLS aanwezig waren.

Financieel verslag 2017

2017 is voor de VLS een stabiel jaar geweest wat betreft de financiële situatie, maar er blijven enige zorgen voor de (financiële) toekomst.

Ontvangsten

De inkomsten uit contributies stegen licht in 2017 t.o.v. 2016. Dit is gedeeltelijk te verklaren doordat minder leden een korting aangevraagd hebben op de contributie. Het blijkt, dat vooral (maar niet alleen) docenten die net in het onderwijs werkzaam zijn, een klein inkomen hebben. In 2017 (het 3^e jaar van deze regeling) hebben 20 (2016: 26; 2015: 21) leden een korting op de contributie aangevraagd, in totaal voor € 1.695 (2016: € 2.220; 2015: € 1.630).

Het postactief lidmaatschap is sinds 1.1.2014 gratis, volgens het besluit van de ALV in juni 2014. Het aantal postactieve leden stijgt nu ook bij de VLS: er gaan (steeds) meer muziekdocenten met (keuze)-pensioen. Het is goed te merken dat deze post-actieve leden zich nog betrokken voelen bij de VLS.

Sinds de invoering het IBAN rekeningnummer door de banken (januari 2014) is de procedure van de incasso sterk gewijzigd. De handelingen die hiervoor moeten worden verricht zijn gecompliceerd dan in het verleden. Dat is in de loop van 2017 enigszins verminderd doordat de ING een andere manier van aanleveren heeft ontwikkeld. Voor deze nieuwe manier is geen abonnement op een (duur) programma meer nodig.

Het aantal leden dat de incasso storneert, was ook in 2017 opvallend groot. Ook het aantal storneringen door onvoldoende saldo op de rekening is aanzienlijk. Ongeveer 60% van de leden betaalt per automatische incasso.

Zoals elk jaar is er in september 2017 actie ondernomen om studenten, die volgens de ledenadministratie afgestudeerd zijn, te informeren over de status van het lidmaatschap. Dit heeft geresulteerd in een 20tal volwaardige leden m.i.v. 1 januari 2017. Een tiental studentleden heeft gemeld dat zij nog studeerden. De VLS heeft een scan van de collegekaart ontvangen. Jammer genoeg heeft ook een aantal studentleden opgezegd. Deze actie heeft een positief effect op de ontvangsten uit contributies in 2017.

In 2017 is een studiedag in samenwerking met Gehrels Muziekeducatie georganiseerd. Hierdoor hoefde de VLS geen kosten te maken voor de organisatie. De VLS heeft de kosten gedragen van de workshops die speciaal voor leden van de VLS in het programma zijn opgenomen.

De examenbesprekingen muziek kenden een overschot, mede dankzij het grote aantal niet-leden dat dit jaar aanwezig was.

Onder de 'overige netto-bedrijfsopbrengsten' vallen de Govakmiddelen (vakbonds-middelen). Deze zijn in 2017 hoger uitgevallen voor de VLS omdat een groter deel in het boekjaar 2017 ontvangen is. De verwachting is dat het totaal aan Govakmiddelen over 2017 lager uit zal vallen dan in voorgaande jaren. Er waren in 2017 weliswaar meer leden, maar procentueel was die stijging kleiner dan van de andere verenigingen; daardoor zal het bedrag per lid gemiddeld lager uitvallen. De ontvangsten uit de Govakmiddelen zijn in 2017 gedaald met € 2 per lid. Daar staat tegenover dat de contributie voor de FvOv ook met € 2 per lid is afgenomen. In 2017 waren er nog enkele (onverwachte) nabetalings van de Govakmiddelen over 2015 en 2016; deze zijn in 2017 opgenomen onder Buitengewone baten (€ 12.474).

De vorderingen op 31.12.2017 bestaat uit de op 1 januari 2018 bijgeschreven rente over 2017. Daarnaast heeft de VLS een afspraak gemaakt met VONKC over het delen van de kosten van de abonnementen voor de arbeidsondersteunende activiteiten van Remko Littooi. Deze afspraak is gemaakt voor 2017, maar pas in 2018 op de rekening van de VLS bijgeschreven.

De VLS heeft een spaarrekening bij de betaalrekening bij de ING. De penningmeester zet ontvangen gelden zo spoedig mogelijk op deze spaarrekening. De renteontvangsten zijn, ondanks het hogere spaartegoed, door de steeds lagere rentestand verder gedaald.

Uitgaven

Er zijn minder uitgaven geweest voor het imperatief verlof van de voorzitter, i.v.m. langdurige ziekte in 2017.

In 2017 zijn er bij de overige uitgaven nauwelijks verrassingen geweest. De bedragen lagen grotendeels in de lijn van de resultaten van 2016 en de begroting 2017. De vrijstellingen voor de bestuursleden die voor (bestuurs)activiteiten imperatief verlof bij hun werkgever / schoolbestuur hebben gekregen, zijn in 2017 t.o.v. 2016 verhoogd. Deze verhoging hangt samen met de stijgingen die in de CAO's opgenomen zijn. Dit is conform de landelijke regeling voor imperatieve verlopen.

Onder de uitgaven voor de vakbond in 2017 vallen de hogere afdrachten voor de CMHF en de FvOv op i.v.m. de stijging van het ledenaantal.

De abonnementen op vakbladen die voor de arbeidsvoorwaarden nodig zijn, zijn vanaf 2011 alleen ten laste van de VLS gekomen. De arbeidsvoorwaarden werden in die tijd door Remko Littooi ook voor leden van VONKC behartigd. Met VONKC is in 2017 een afspraak gemaakt om een evenredig deel van de kosten voor de abonnementen uit het verleden in 2017 en 2018 met de VLS te delen. Vanaf 2019 worden de kosten voor de vakbladen per jaar gelijkelijk betaald door VONKC en VLS.

De uitgaven voor Kunstzone bestaan uit het aandeel van de VLS in de productiekosten en de vergoeding voor de redactieleden. Deze bedragen kennen een kleine jaarlijkse verhoging die samenhangt met de verhoging van de imperatieve verlopen.

De uitgaven voor PR activiteiten in 2016 zijn hoger uitgevallen, met name door de kosten van de website en het bijbehorende imperatief verlof. Er wordt sneller een nieuw bericht geplaatst, zodat de website actueler blijft.

De nog te betalen bedragen over 2017 hebben betrekking op rekeningen die op 2017 van toepassing waren, maar die pas begin januari 2018 zijn ontvangen, en dus in 2018 betaald zijn.

Curriculum.nu

Curriculum.nu heeft voor alle vakverenigingen eenzelfde bedrag voor dezelfde soort activiteiten in het vooruitzicht gesteld. Hierdoor kon de VLS de activiteiten die in 2017 al uitgevoerd moesten worden, goed begroten.

In december 2017 kon de subsidieaanvraag van € 14.380 hiervoor worden ingediend.

Financiële afwikkeling subsidie Curriculum.nu in 2017

	Subsidie	Realisatie 2017
A ontwikkeling visie	7.509,24	
Uren penvoerder		41,80
Debat (zaalhuur en catering) 25.11.2017		871,20
Reiskosten deelnemers debat		270,36
Overige verblijfkosten		103,25
Bureaunkosten, tel, repro		45,00
Reiskosten bestuur		229,41
	7.509,24	1.561,02
C deelname selectiecommissie	2.355,84	
Uren penvoerder		903,02
Bureaunkosten, tel, repro, representatie		25,88
Reiskosten		30,40
	2.355,84	959,30
B feedbackloopings en dialoogserie	4.515,36	0,00

De uitgaven in 2017 voor de ontwikkeling van de visie en deelname aan de selectiecommissie voor Curriculum.nu bedroegen in totaal € 2.520,32. Hiervoor is o.a. een ledenraadpleging gehouden op november in het Amadeuslyceum in Vleuten. De verwachting is dat de subsidie in 2018 wordt uitgekeerd.

Balans

Het boekjaar 2017 is afgesloten met een positief resultaat van € 17.626,77 welke ten goede komt aan het eigen vermogen.

Om financiële problemen in de toekomst op te kunnen vangen en om ook investeringen te kunnen doen, heeft de penningmeester in 2016 voorgesteld om € 60.000 van het geld op de betaalrekening als (minimale) reservering aan te houden voor onvoorziene uitgaven in de toekomst. Hierbij kan gedacht worden het voeren van een gerechtelijke procedure. De ALV heeft hiermee ingestemd tijdens de vergadering eind mei 2017. Dit bedrag is op 31 december 2017 beschikbaar.

Kascommissie

De kascommissie, benoemd tijdens de ALV van juni 2017, bestaat uit de leden Jos Herfs en René Meeuws. Zij zijn in mei 2018 met de penningmeester bijeengekomen om de boeken over 2017 te controleren en hebben daarover een positieve verklaring afgegeven.

Daarnaast heeft ook het accountantskantoor van Kempen een accountantscontrole over de boeken van 2017 uitgevoerd en daarover een samenstellingsverklaring afgegeven.

Financieel overzicht 2017

	2017		2016		2015	
	Resultaat	Begroot	Resultaat	Resultaat	Resultaat	Resultaat
Inkomsten						
Contributies	€ 83.865	€ 83.500	€ 83.145	€ 84.272		
Studiedagen/ examenbesprekingen	€ 1.150	€ 4.000	€ 875	€ 4.495		
Overige bedrijfs- opbrengsten*	€ 47.564	€ 50.000	€ 42.968	€ 46.031		
Totaal ontvangen	€ 132.579	€ 137.500	€ 126.988	€ 134.798		
Uitgaven						
Vereniging	€ 9.804	€ 15.000	€ 16.745	€ 14.834		
Vakbond	€ 37.890	€ 40.000	€ 36.411	€ 36.893		
Kunstzone	€ 41.340	€ 40.750	€ 40.938	€ 40.546		
Facilitaire Ondersteuning	€ 27.166	€ 27.000	€ 26.173	€ 26.320		
PR en Werving, website	€ 8.261	€ 8.000	€ 8.111	€ 7.759		
Studiedagen/ examenbesprekingen	€ 513	€ 4.700	€ 1.452	€ 8.974		
Curriculum.nu (alleen 2017)	€ 2.520					
Totaal bedrijfskosten	€ 127.494	€ 135.450	€ 129.830	€ 135.326		
Bedrijfsresultaat	€ 5.085	€ 2.050	-€ 2.842	-€ 528		
Rentebaten	€ 69	€ 250	€ 152	€ 357		
Rentelasten	€ 1	€ 0	€ 0	€ 0		
Buitengewone baten	€ 12.474	€ 8.000	€ 7.941	€ 5.584		
Resultaat	€ 17.627	€ 10.300	€ 5.251	€ 5.413		

* onder 'overige bedrijfsopbrengsten' vallen de Govakopbrengsten

Eigen vermogen

Eigen vermogen		2017		2016		2015
Stand per 1 januari	€	51.186	€	45.935	€	40.522
Resultaat boekjaar	€	17.627	€	5.251	€	5.413
Stand per 31 december	€	68.812	€	51.186	€	45.935

Balans

Activa		31-12 2017	31-12 2016	Passiva		31-12 2017	31-12 2016
Vorderingen	€	791	€ 1.457	Ondernemings- vermogen	€	68.812	€ 51.186
Liquide middelen	€	72.184	€ 55.398	Vooruitontvangen bedragen	€	0	€ 0
				Kortlopende schulden	€	3.372	€ 5.669
Totaal	€	72.184	€ 56.854	Totaal	€	72.184	€ 56.855

Organisatiestructuur 2017

Algemeen bestuur

Reyer Ploeg	voorzitter, algemene coördinatie
Remko Littooi	vice-voorzitter, portefeuillehouder arbeidsvoorwaarden, lid commissie arbeidsvoorwaarden
Eleonore Riksen	penningmeester
Ria Frowijn	secretaris
Erik Bogers	portefeuillehouder voortgezet onderwijs, Nieuwsbrief en media
Aad de Been	portefeuillehouder kunsteducatieve instellingen, muziekscholen (centra voor de kunsten), bestuur Kunstzone
Allerd v. den Bremen	portefeuillehouder ZZP
Benno Spieker	portefeuillehouder primair onderwijs en HBO vanaf 1 juni 2017, contactpersoon muziekredactie Kunstzone
Thijs Spook	portefeuillehouder VMBO en Summerschool vanaf 1 juni 2017

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de voorzitter, vice-voorzitter, secretaris en penningmeester.

Bestuursmedewerkers

Clara Legêne	webredactie
Mariska Dittmer	secretaris bestuur Stichting Kunstzone
vacature	bestuurslid Kunstzone

Onderwijscoöperatie

Frits Mennen	Lid Leraren Adviesraad, Lid subcommissie muziek, ckv en kunst
Mieke Molenschot	Lid subcommissie muziek, ckv en kunst
Huub de Vriend	Lid subcommissie muziek, ckv en kunst

Bureau VLS

p/a Jan Verschaeren Kluppelshuizenweg 32 7608 RL Almelo
 m: info@vls-cmhf.nl t: 0546-491745 (tussen 16.00 uur en 19.00 uur)